

MariannuM

Týždenník Rímskokatolíckej farnosti Fatimskej Panny Márie Vranov nad Topľou

Ročník XII./2020

Číslo 43

POKYN Y PRE POSKYTOVANIE DUCHOVNEJ SLUŽBY POČAS DRUHEJ VLN Y COVID-19

V spolupráci s odborníkmi z Ministerstva zdravotníctva, Úradu verejného zdravotníctva a zástupcov cirkví pôsobiacich v Slovenskej republike vznikol súbor opatrení, ktoré sú pre cirkevné spoločenstvá až do odvolania záväzné pri slávení bohoslužieb a ďalších podujatiach. Opatrenia sa odvíjajú od toho, do ktorej z troch definovaných kategórií cirkevné spoločenstvo aktuálne spadá. "Semafor" s farebnými kategóriami a podrobnými pokynmi pre poskytovanie duchovnej služby počas 2. vlny pandémie Covid-19, ako aj aktualizovanú tabuľku kategórií podľa okresov možno nájsť na tomto linku: <https://www.tkkbs.sk/semafor>.

Čo sa týka počtu osôb pri bohoslužbách, pre kostoly v žltej a červenej zóne platí pravidlo zachovania odstupov medzi veriacimi na spôsob "šachovnice" - tak pri sedení ako aj pri státi - samozrejme, s výnimkou členov tej istej domácnosti. Konkrétny počet je teda limitovaný dimenziami chrámu.

Veriacich, ktorí patria do rizikových skupín opísaných v semafore, a samozrejme tých, ktorí pociťujú príznaky ochorenia, treba vhodným spôsobom uistiť, že v týchto okolnostiach nie sú viazaní povinnosťou účasti na nedeľnej bohoslužbe a je potrebné, aby zostali doma, kde môžu sledovať prenos liturgie cez rádio, televíziu, prípadne internet.

Veľmi dôležitá je správna a neustála katechéza, čo sa týka rozdávania svätého prijímania do rúk. Treba opakovane, najlepšie pri každej bohoslužbe pred svätým prijímaním pripomínať nevyhnutnosť zachovania náležitej úcty a správneho spôsobu prijatia do rúk, ktoré je teraz dovolené na základe rozhodnutia slovenských biskupov. Veriacich treba vyzvať, aby si rúško zložili až tesne pred prijatím. Kto v individuálnom prípade z vážneho dôvodu nemôže prijímať do rúk, nech príde celkom na záver radu prijímajúcich a rozdávatel' nech mu podá Eucharistiu do úst - a následne si dezinfikuje ruky.

Pokiaľ by duchovný spozoroval príznaky koronavírusu priamo u seba, u svojich spolupracovníkov či u veriacich v kostole, treba sa riadiť kategóriou 1 - červená farba, hoci sa daná farnosť môže nachádzať v "zelenej zóne". Je veľmi potrebné, aby veriaci dôsledne rešpektovali pokyny svojich duchovných a nimi poverených organizátorov.

1. čítanie: Iz 55, 6-9

Ž: 145, 2-3. 8-9. 17-18

Refrén: Blízky je Pán všetkým, čo ho zývajú.

2. čítanie: Flp 1, 20c-24. 27a

Evanjelium: Mt 20, 1-16

Božie slovo nadnes

Krátke zamyslenie na evanjelium:

Možno sa už tešíme, ako Boh začne súdiť a všetkým zločincom nadelí prísne tresty. Ježišovo podobstvo o robotníkoch vo vinici sa však zameriava na inú rovnu súdu. Boh totiž túži dať plnosť, a to každému. Jeho súdu bude podliehať i to, čo často nevidíme a nie sme schopní odhadnúť, vidí hlboko do srdca ľudí. Vidí tiež okolnosti života. Je pripravený rozdávať tak, aby každý dosiahol plnosť. Budeme ochotní prijať Božiu dobrotu tak silno rezonujúcu v slovách pána vinice: „Ja chcem aj tomuto poslednému dať toľko, koľko tebe?“

(podľa www.vira.cz)

Liturgia hodín: 1. týždeň žaltára

ZO ŽIVOTA FAIRNOSTÍ

TOUR DE HUNGARY

Deň „PIATY“

Po dobrom obede o 13:00 vychádzame von z reštaurácie. Je po daždi a už aj svieti slniečko. Trochu sa tu ešte porozhliadam. Rovno pred nami je na pôdoryse štvorca postavená baroková zvonica. Je to masívna veža s barokovou stiahnutou cibulovou strechou a polkruhovo ukončenými oknami nad kordonovou rímsovou. Vo zvonici sa nachádzajú tri zvony. Na pravej strane malý zvon svätého Antona (Zbornákov zvon), odliaty v roku 1753 a preliaty v roku 1808. Do zvonice bol premiestnený v roku 1843. Stredný zvon Urban odliaty v roku 1634 a preliaty v roku 1859 váži 3,1 ton. Jeho priemer je 1650 mm. Ľavý zvon svätej

Kataríny bol odliaty v roku 1924, nazývaný k Sláve Božej (Szlovikovzvon) <http://rkcsmolnik.sk/zvonica/>.

Dole schodmi schádzame ku kostolu zasvätenému sv. Kataríny Alexandrijskej na modlitbu. Kostol je zatvorený, ale môžeme ísť dnu tak, ako je to u nás v bazilike na severe. Stojací pred mrežou a pohľadom upreným na oltár sa tu spoločne modlíme „Anjel Pána“. Kým doznejú slová modlitby, poskytnem vám trochu informácií o tomto kostole.

Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny je trojloďová klasicistická stavba so segmentovo ukončeným presbytériom. Stojí na mieste staršej stredovekej stavby. Upravovaný bol v rokoch 1897 a 1905. Hlavný oltár s obrazom sv. Kataríny Alexandrijskej od Henricha Fügera

pochádza z roku 1805, krstiteľnica z rovnakého obdobia je z čierneho mramoru. Prvý zvon pôvodného farského kostola pochádza z roku 1332. O zvonoch farského kostola do roku 1539 nemáme hodnoverné písomnosti, ale vieme, že Peter Csetneki spustošil kostol v roku 1539 a zvony odvliekol. Fasáda kostola je členená lizénami (plochý zvislý architektonický článok vystupujúci zo steny zvyčajne obdĺžnikového prierezu). Veža s pilastrami a nárožným kvádrovaním je ukončená barokovou helmicou s laternou.

[https://sk.wikipedia.org/wiki/Smoln%C3%ADK_\(okres_Gelnica\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Smoln%C3%ADK_(okres_Gelnica))

Po našej ľavici je na stene misijný kríž z roku 1929 a pod ním artefakty z čias pred prestavbou kostola. Hneď vedľa sú schody na chór. Po našej pravici na stene dominuje obraz Najsvätejšieho Srdca Ježišovho a vedľa neho ďakovné tabuľky. Väčšinou písané v nemčine. Pri vstupe do lode kostola je aktuálna farská nástenka. Vychádzame von a zas začína pršať. Vraciame sa späť do tepla reštaurácie, aby sme prečkali dážď v suchu a teple.

Pohľadom sa ešte vrátim späť na námestie. Hneď pod kostolom je trojičný stĺp. Je to barokové súsošie so sochou sv. Trojice na stĺpe z roku 1742.

Za ním je budova banskej komory, pôvodne stredoveká trojpodlažná dvojtraktová stavba na pôdoryse písmena E z prelomu 14. a 15. storočia. Prestavaná bola v duchu klasicizmu v roku 1795 a neskôr v roku 1872, kedy bola upravená na tabakovú továreň. Stavbe dominuje stredný rizalit ukončený atikou s trojuholníkovým štítom s tympanónom. Tabaková továreň Imperial Tobacco Slovakia, a. s. Bratislava tu skončila svoju činnosť v roku 2008. V čase najväčšieho rozmachu tu pracovalo viac ako 1000 žien.

Naspäť do centra tu stojí budova postavená do obvodu štvorca s vlastným uzatvoreným dvorom, kde sídli obecný úrad, obecná knižnica, historická miestnosť a pošta. Celkom na konci námestia sú meštianske domy, v ktorých sú dnes turistické penzióny.

Ešte stále prší. Nevadí. Počkáme. Kým prestane pršať, trochu vás oboznámim s históriou tohto malebného mestečka.

Smolník, kedysi kráľovské mesto, dnes zabudnutá obec v doline na samom juhu Spiša. Len ťažko uveriť, že v roku 1780 tu žilo vyše desaťtisíc obyvateľov. Pre predstavu – Bratislava mala vtedy asi 29-tisíc. Dnes zostala tisícka, osady okolo sa oddelili.

Pokojne toto miesto môžeme prirovnať k Banskej Štiavnici. Ide o jednu z najvýznamnejších bankských lokalít Slovenska. Predpokladá sa, že Smolník ako osadu v mieste bohatého ložiska medených rúd založili Gelničania. V roku 1327 sa stal kráľovským bankským mestom. Získal bankské, trhové, poľovné a rybárske právo podľa vzoru štiavnického práva.

Bane sa nachádzali najmä na mieste dnešnej Smolníckej Huty, na území samotného Smolníka sa usídlili nemeckí kolonisti. Ako privilegovaná vrstva si stavali honosné sídla.

Tunajší bankský podnik patril medzi najvýnosnejšie v Uhorsku. Vďaka tomu bol Smolník vždy v centre záujmu panovníka, ale aj odbojných skupín. V 14. storočí sa stal sídlom banskej komory. Med', striebro, zlato a železo sa vyvážalo do Levoče i do západnej Európy cez Krakov. Pod správu smolníckej komory patrili stolice Spiš, Abov, Šariš, Zemplín, Uh, Boršod a Heveš. Po maďarskom názve obce Szomolnok pomenovali aj minerál.

Najväčší rozkvet prežívalo mesto na prelome 14. a 15. storočia, keď tu fungovala aj kráľovská mincovňa. 16. storočie bolo v znamení nepokojov, ktoré baníctvo po prvýkrát takmer pochovali. Banský majster zo Španej doliny Matej Etesuis však na poverenie Viedne vybudoval novú banskú správu na čele so skúsenými odborníkmi a dobrými organizátormi.

Miestnou špecialitou bola cementácia – výroba medi chemickou reakciou na železných plechoch z banskej vody bohatej na meď.

Od roku 1754 pôsobila v Smolníku banícka škola, sídlil tu banský súd a inšpektorát, mesto bolo významným administratívnym centrom. Lenže kvalitné medené rudy sa začali mŕňať.

K úpadku prispela katastrofálna povodeň v roku 1813, ktorá pretrhla hrádzu Uhornianskeho jazera a zatopila baňu. Dobývanie sa takmer úplne zastavilo a nezamestnanosť viedla k masovému

vystáhovalctvu do Srbska, Rumunska a neskôr do Ameriky. Inštitúcie a úrady zanikli. Z baní tiež veľa nezostalo, a tak štát zriadil ako náhradný spôsob obživy v roku 1872 závod na výrobu cigár. Banskí úradníci predtým v roku 1805 stihli postaviť stále kamenné divadlo, jedno z prvých na Slovensku. Bolo vybavené strojovňou na otáčanie javiska a divadelnou knižnicou. Už nie je – vôbec. V roku 1872 budovu Komorného divadla prestavali na spomínanú tabakovú továreň, ešte nie tak dávno jedinou výrobňu ručne šúľaných cigár na Slovensku. Zamestnanie tu našlo mnoho miestnych žien a zručnosti sa dedili z generácie na generáciu.

Okolo trojičného stĺpa na námestí stoja pekné staré meštianske domy, ktoré kopírujú svah kopca. Cítiť tu vôňu histórie, zašlej slávy.

pokračovanie v nasledujúcich číslach

(spracoval Peter Tóth)

KRÁTKE ZAMYSLENIE...

(s Antonom Srholcom)

●●● v dnešnej dobe, ktorá sa nám javí ako supermarket rôznych ideí, je veľkým umením nájsť pravé hodnoty. Ak chce človek poznať toto tajomstvo - ako ten princ v rozprávke, ktorý musel nájsť svoju vyvolenú medzi siedmimi rovnako krásnymi devami, musel podstúpiť aj isté osobné riziko. Tak aj my, sme súčasťou dynamického sveta, vďaka ktorému je zabezpečený vývoj ľudstva. Avšak ten vývoj

nie je možné radikálne poprieť ani zavrhnúť minulosť, ale neustále hľadať čo je dnešnom svete správne, isté a čo pochybné. Kresťanstvo po tisícročia v zápase o človeka, už preverilo mnohé cesty, ktoré vedú do budúcnosti, aj cesty, ktoré nevedú nikam, preverilo hodnoty pravé i hodnoty falošné. Ponúka nám ich vo svojom učení, opreté o Božie slovo. Je treba ich vedieť iba rozpoznať a aplikovať v živote a tak urobiť zo svojho života peknú stavbu, postavenú na solídnych základoch.

Zdroj: Srholec, Anton: Každodenné zamyslenia.

(spracovala: Jana Dzurovčinová)

POD OCHRANOU NAJVYŠŠIEHO

(žalm 91)

Kto pod ochranou Najvyššieho prebýva a v tóni Všemohúceho sa zdržiava, povie Pánovi:

„Ty si moje útočisko a pevnosť moja, v tebe mám dôveru, Bože môj.“

Veď on sám ťa vyslobodí z osídel lovcov a zo **zhubného moru**.

Svojimi krídlami ťa zacloní a uchýliš sa pod jeho perute. Jeho pravda je štítom a pancierom, nebudeš sa báť nočnej hrôzy, ani šípu letiaceho vo dne, **ani moru**, čo sa tmou zakráda, **ani nákazy**, čo pustoší na poludnie.

I keď po tvojom boku padnú tisíce a desaťtisíce po tvojej pravici, teba nezasiahne. Budeš sa môcť dívať vlastnými očami a uvidíš, ako sa odpláca hriešnikom. Lebo tvojím útočiskom je Pán, za ochrancu si si zvolil Najvyššieho. Nestihne ťa nijaké nešťastie a k tvojmu stanu sa nepriblíži pohroma, lebo svojim anjelom dá príkaz o tebe, aby ťa strážili na všetkých tvojich cestách. Na rukách ťa budú nosiť, aby si si neuderil nohu o kameň. Budeš si kráčať po vretenici a po zmiji, leva i draka rozšliapeš. Pretože sa ku mne pritúlil, vyslobodím ho, ujmem sa ho, lebo pozná moje meno. Keď ku mne zavolá, ja ho vyslyším a budem pri ňom v súžení, zachránim ho i oslávim. Obdarím ho dlhým životom a ukážem mu svoju spásu.

V našej kresťanskej tradícii je veľmi odporúčané modlenie sa žalmov a sú písané na rôzne príležitosti. Teraz počas

pandémie nám duchovný vodcovia odporúčajú práve tento 91. žalm a potom pre chorých žalm 88. Nebohý pán kardinál Tomáš Špidlík vo svojej knihe – Pramene svetla veľmi odporúča čítanie žalmov v pokušeniach Zlého ducha, lebo majú moc ako svätý ruženec.

Je to ľudsky prirodzené, že máme v sebe zakódovaný pud sebazáchovy a obávame sa chorôb aj zla v rôznej podobe, ale ako veriaci kresťania máme nádej a veľkú oporu v každej ťažkosti v Pánu Bohu, v Jeho Synovi Ježišovi Kristovi, v Jeho Prečistej Matke Panne Márii a v svätých. Svätý páter Pio má 23. septembra liturgickú spomienku a okrem toho, že bol vyhľadávaným, chýrnym svedníkom, mal vo veľkej úcte Matku Božiu. Na jeho príhovor a prosby k nemu bolo uzdravených už mnoho ľudí na svete.

Bratia gréckokatolíci v tomto roku slávia v pútnickom mieste Klokočov pri Michalovciach 350. výročie od slzenia zázračného obrazu a pri tejto príležitosti vyjadrili svoju túžbu svätému Otcovi Františkovi, aby udelil Klokočovskej Panne Márii titul Patrónka Zemplína. Kvôli známej pandémie museli prispôbiť aj plánovanú púť do Vatikánu, ale počas celého roka sa na tomto pútnickom mieste konajú duchovné programy. Pútnici využívajú aj možnosť modlitieb kňazov – exorcistov, ktorí pomáhajú oslobodzovať ľudí spod nadvlády Zlého ducha. Hromadne sa konal exorcizmus aj pred púťou 14. augusta.

Program je možné pozrieť na internete – YouTube, (Klokočov: Modlitby za uzdravenie a oslobodenie – 14.8.2020)

Zdroj: Žaltár, Internet-hlascirkvi.sk

(spracovala Jozefína Gajdovčíková)

Vydavateľstvo ZAEX vydalo knihu svedectiev zázračnej medaile

Bratislava 17. septembra (TK KBS) Vydavateľstvo ZAEX vydalo knihu svedectiev úzko spätých so zázračnou medailou. Jej autorom je Peter Matuška. Zo všetkých medailí, ktoré sa kedy dali raziť, je najznámejšia a najslávnejšia zázračná medaile. Svoj pôvod má v zjaveniach Panny Márie z roku 1830 skromnej novicke Dcéry kresťanskej lásky Kataríny Labouré, neskôr vyhlásenej za svätú. Medaile, razená podľa náznakov poskytnutých svätici Pannou Máriou, bola pre svoju bohatú symboliku nazvaná „mariánskym mikrokozmosom“: pripomína totiž tajomstvo vykúpenia, lásku Ježišovho Srdca a bolestného Srdca Panny Márie, sprostredkujúcu úlohu Márie, tajomstvo Cirkvi, vzťah medzi zemou a nebom a život časný i večný. Knižka na 240 stranách prináša najdôležitejšie informácie o zázračnej medaile, takmer stovku svedectiev a príbehov pomoci Panny Márie v neľahkých situáciách. Jej súčasťou je nová kniha k Panne Márii Zázračnej medaily. Knižka má cirkevné schválenie (imprimatur bratislavského arcibiskupa) a je dostupná v predajniach kresťanskej literatúry.

TV LUX priniesla na obrazovky na začiatku školského roka novinky

Bratislava 16. septembra (TK KBS) Začiatkom školského roka prináša TV LUX

vždy na svoje obrazovky novinky vo vysielaní. Tentoraz ide o štyri nové relácie, dve sa vyrábajú v Bratislave, jedna v pobočke v Banskej Bystrici a jedna v pobočke v Prešove. Prinášame ich anotácie.

Tvorivo

Krátky, 13-minútový formát preniesie divákov do sveta tvorivosti a fantázie. Každá rubrika je zameraná na inú oblasť kreativity - Tvoríme s deťmi, Tvorivé bádanie, Tvorivo v kuchyni, Domáce výtvy. Vedú nás ku schopnosti žasnúť nad tvorivosťou Stvoriteľa a tvorivosťou, ktorú nám dal. Relácia má premiéru každú druhú nedeľu o 8:45.

GU100

Baranček GU100 sa prekopol zo Stovečkova až k nám, do Televízie LUX. A keď už je tu, pomôže moderátorke Verke s tvorbou novej relácie pre deti. V každej časti sa môžete tešiť na minikatechézky, anketu, ale aj pieseň. Premiéru relácie uvedieme každú druhú nedeľu o 8:45 a reprízu v nedeľu o 19:40.

Zabudnuté poklady

Relácia z produkcie banskobystrickej pobočky predstavuje v 7 minútach zaujímavé slovenské kostoly a chrámy. Miestny kňaz alebo historik predstaví históriu a architektúru daného chrámu, kamera ho ukáže zvonku i zvnútra. Premiéra relácie ja každú druhú stredu ráno 8:20.

STOPovanie

Stopy Boha v ľuďoch i prírode hľadá moderátorka prešovskej pobočky Františka Stanovčáková. Tretí piatok v mesiaci o 16:05 ponúka stopku, zastavenie ako možnosť zamyslieť sa nad svojím životom, okolím a stopami, ktoré nám Boh v našom okolí ponúka.

Zdroj: www.tkkbs.sk

(spracovala Anna Sabolová, ml.)

Sarské oznamy

V ČASE OD 21.09.2020 DO 27.09.2020

Vedenie modlitieb pred sv. omšami: V týždni 27.9. - 3.10. vedie modlitby pred sv. omšami p. Marta Vardžiková.

Na budúcu nedeľu je 106. svetový deň migrantov a utečencov, ustanovený pápežom sv. Piom X. v roku 1914.

Prvé sväté prijímanie: Rodičov detí prihlásených v tomto školskom roku na 1. sväté prijímanie prosím o krátke stretnutie o týždeň v **nedeľu 27. 9.** popoludní o 15³⁰ v kostole.

Spevácke zbory až do odvolania nemajú nácviky.

Úmysly pútnikov: Do takto označenej zásuvky v skrini pri hlavnom vchode kostola môžete vhadzovať vaše úmysly, na ktoré bude obetovaná sv. omša na „Fatimskú trinástku“, teda pri pútnickej omši 13. každý mesiac od mája do októbra.

2%: Ešte stále môžete venovať 2 % z vašich daní pre naše združenie Pro Nobis. Formulár je k dispozícii na stiahnutie z našej webovej stránky a vytlačený pri východe z kostola.

Rozpis lektorov:

26. nedeľa v Cezročnom období: 08.00 hod. – p. Baranová, p. Sabolová; 10.00 hod. – P. Tóth, rod. Slivková.

OHLÁŠKY:

Milan FEDORIŠÍN, syn Milana a Márie rod. Mihalčovej, bývajuci vo Vranove nad Topľou, a **Mgr. Martina SOTÁKOVÁ**, dcéra Alfonza a Márie rod. Feníkovej, bývajúca vo Vranove nad Topľou, ohlasujú sa 3. krát.

Kontakty

Rímskokatolícka farnosť Fatimskej Panny Márie, Tehelná 266, 09303 Vranov nad Topľou-Čemerné, IČO: 35507918, DIČ: 2021647683,

IBAN: SK17 0200 0000 0000 8944 3632

Marcel Stanko, farár - **0908 047 220**; Pevná linka na faru - **057 4426 286**;

email: rkcerne@gmail.com a www.rkcerne.sk.

PONDELOK 21.09.2020 <i>Sv. Matúša, apoštola a evanjelistu (sviatok)</i>	Spoveď: 18 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ za uzdravenie Jána Poklona Olt. sv.: 19 ¹⁵
UTOROK 22.09.2020	Sv. omša: 7 ⁰⁰ za farnosť (sv. omša spojená s rannými chválami)
STREDA 23.09.2020 <i>Sv. Pia z Pietrelciny, kňaza (spomienka)</i>	Spoveď: 18 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ + Anna Moskáľová <i>(detská)</i>
ŠTVRTOK 24.09.2020	Poklona Olt. sv.: 17 ³⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ + Anna, Michal a Anna (5. výročie)
PIATOK 25.09.2020	Spoveď: 18 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ ZBP rod. Sabolová a Pavlová <i>(mládežnícka)</i>
SOBOTA 26.09.2020 <i>Večerná sv. omša z nasledujúcej nedele</i>	Modl. večeradlo: 17 ³⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ za farnosť
NEDEĽA 27.09.2020 26. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ	Sv. omša: 8 ⁰⁰ ZBP Mariana, Miriam, Martina, Michal Sv. omša: 10 ⁰⁰ + Ján a Mária Bachoví Sv. ruženec: 14 ³⁰

„Dobrotivosť je jediná investícia, ktorá nezlyhá.“ (Henry Thoreau)

VYDÁVA

Združenie veriacich PRO NOBIS Čemerné

Tehelná 266, 093 03 Vranov nad Topľou; tel.č. 057/4426 286; 0908 047 220;

Redakciu vedie: M. Stanko; Jazyková úprava: M. Majzlíková; Grafická úprava: R. Majzlík

Vaše pripomienky, príspevky a návrhy čakáme na mariannum@gmail.com vždy vo **štvrtok** do **12:00**

Redakcia si v prípade potreby vyhradzuje právo upravovať uverejňované príspevky.